

Záměry ČNB se střednědobými fiskálními projekcemi pro ECB

Michal Slavík

Odbor měnový analýz a veřejných financí
ČNB

Přehled

- Důvody
- Harmonogram a procedurální otázky
- Nároky na požadovaná data
- Metodologie
- Zkušenosti jiných centrálních bank
- Naše představy a dosavadní zkušenost

Důvody

- Evropský systém centrálních bank vytváří 2x ročně širší makroekonomickou predikci pro členy eurozóny (*Broad Macroeconomic Projection Exercise*)
- Souběžně s ní monitoruje vývoj v zemích, které ještě nepřijaly euro v tzv. *Bi-annual Monetary Policy Co-ordination Exercise*
- V důsledku toho ECB vyžaduje po centrálních bankách přistupujících zemích poměrně rozsáhlé informace o vývoji vládního sektoru

Důvody II.

- Kromě makroekonomických predikcí ECB zpracovává 2x ročně samostatné interní fiskální predikce:
 - Na jaře: *Annual Public Finance Report*
 - Na podzim: *Autumn Fiscal Policy Note*
- Oba tyto materiály jsou důvěrné, ECB je však může poslat členům ECOFINu, komisaři pro ekonomické a finanční záležitosti a členům Ekonomické a finanční komise (v posledních 5 letech se tak vždy stalo)

Důvody III.

Predikční činnost ECB ve fiskální oblasti

- ECB provádí na základě obdržených dat z jednotlivých členských zemí EU modelovou fiskální predikci pro eurozónu
- Jejich fiskální model obsahuje:
 - Cca 50-60 fiskálních proměnných
 - 20 behaviorálních rovnic
 - 20 účetních identit
 - 15 rozpočtových elasticit
 - 6 dalších parametrů

Důvody IV.

Pravděpodobné důvody požadavků ECB

- Snaha ECB o maximální nezávislost na Evropské komisi (ve smyslu informačním a datovém)
- Zabezpečení datových zdrojů v požadované struktuře pro makroekonomické predikce a tvorbu měnové politiky
- Verifikace údajů zasílaných vládami členských zemí ostatním institucím EU (notifikace, konvergenční programy)

Harmonogram a procedurální otázky I.

- Centrální banky zemí EU musí poskytnout *počátečních předpoklady* pro následnou fiskální predikci ECB 2x ročně: do poloviny března a září
- Technicky se jedná o vyplnění stručného dotazníku o fiskálním vývoji a cca 3 tabulek (v ESA 95) s veličinami v časovém horizontu do t+2 (pozn. tabulky je nutné odeslat na začátku měsíce, dotazníky do 15.3. a 15.9.)
- Tyto údaje jsou ze strany ECB brány jako předběžné, jsou verifikovány s informacemi, které má ECB z jiných zdrojů (EDP notifikace Evropské komisi, Eurostat, konvergenční programy, minulé informace apod.) a lze je dodatečně zpřesnit

Harmonogram a procedurální otázky II.

Důraz ze strany ECB je kladen zejména na:

- **Opatrnost a realističnost předpokladů** (lze zahrnout jen taková příjmová a výdajová opatření, která již byla parlamentem přijata nebo u nichž je vysoce pravděpodobné, že přijata budou)
- **Detailní zdůvodnění dočasných opatření** (UMTS, prodeje nemovitého majetku, zkrácení časového zpoždění daňových inkas, jednorázové předplacení daní, dočasné zmrazení určitých výdajů, prodej a následný zpětný leasing apod.) zvláště pokud jejich objem přesáhne 0,1 % HDP ročně

Harmonogram a procedurální otázky III.

- Po vyhodnocení počátečních předpokladů fiskální predikce dochází k vytvoření predikce a několika kolům jejích revizí a doladování (jde o interaktivní proces mezi ECB a centrálními bankami)
- Během tohoto procesu ECB vyžaduje po centrálních bankách členů EU vypracování *podrobnějšího dotazníku* o fiskálním vývoji, který blíže upřesní odpovědi obsažené v dotazníku k počátečním předpokladům predikce.

Formální nároky na požadovaná data

- Dodat ECB data v ESA 95 v požadované struktuře za celý vládní sektor
- Některé položky jsou konsolidované (např. běžné a kapitálové výdaje, úrokové platby), jiné ne (např. daně, dotace)
- Roční data (v ECB nicméně existují však tlaky zejména od expertů na makromodelování na čtvrtletní fiskální data, doposud se jim daří čelit)
- Časové rozpětí: *minulost, t, t+1, t+2*

Metodologie

- ECB pracuje s upravenou verzí ESA 95, kterou označuje jako „*Public Finance Report methodology*”
- V podstatě se lze tedy v materiálech EU setkat se 3 různými deficity/přebytky:
 - podle ESA 95
 - podle ESA 95 upravené dle *Excessive Deficit Procedure* (vyloučení úrokových výdajů ze swapových a FRA operací)
 - Podle ESA 95 upravené v metodologii *Public Finance Report (PFR)*

Základní odlišnosti PFR metodologie

Rozdíly jsou v klasifikaci:

- některých transakcí s institucemi EU (v ESA 95 tyto transakce nejsou, v PFR ano)
- V některých agregátních položkách (např. sociální platby jsou součtem jiných ESA 95 kategorií než je tomu v základní ESA 95)

Zkušenosti jiných centrálních bank

I.

- Všechny centrální banky dosavadních členů si vytváří vlastní predikci fiskálního vývoje (výjimka: UK) a předpokládá se, že nově přistupující členové se tomu přizpůsobí
- Existují různé přístupy, u většiny však asi převládá pragmatismus (Bundesbanka) před sofistikovanými ekonometrickými makromodely (Finsko, Itálie);
- Některé CB predikují rovnou ESA 95 veličiny (Itálie), jiné cash GFS a ty pak transformují do ESA 95 (např. Německo)

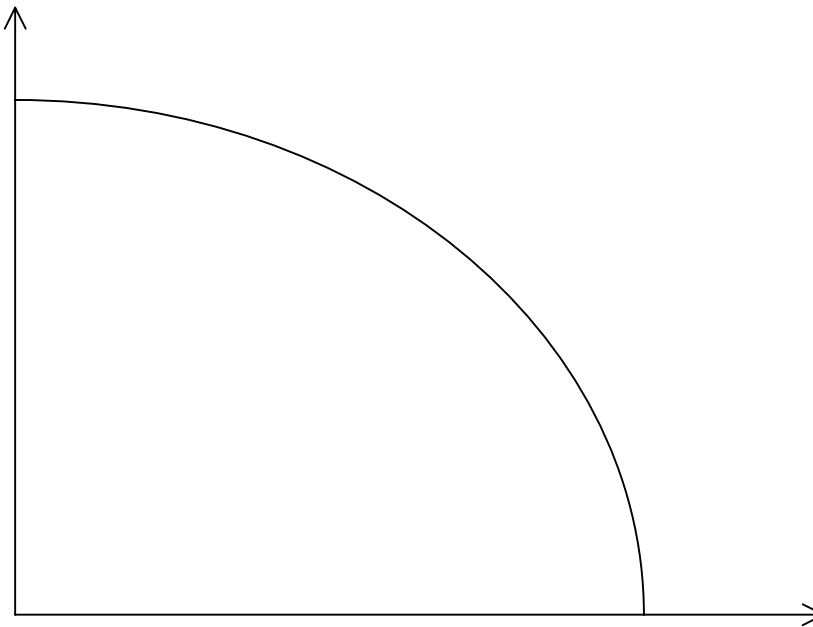

Zkušenosti jiných centrálních bank II.

- Více expertní a méně teoreticky založený přístup umožňuje snadněji najít základní determinanty budoucího vývoje a vyrobit patřičnou „story“, která data důvěryhodně vysvětluje
- Více sofistikovaný přístup (ekonometrický makromodel) poskytuje pravděpodobně konzistentnější výstupy, je ale následně těžké je slovně interpretovat

Schopnosti modelů kopírovat empiricky pozorovaná data versus jejich konzistence s ekonomickou teorií

**Schopnost modelu
prokládat
pozorovaná data**

**Schopnost modelu
být konzistentní
s ekonomickou teorií**

Zkušenosti jiných centrálních bank III.

- Centrální banky členských států zpravidla přebírají výdajovou stranu vládního sektoru od ministerstva financí a zaměřují se na modelování příjmové strany (tj. zejména daní), případně modelují výdaje spojené s nezaměstnaností.
- Silná neformální spolupráce s ministerstvem financí je obvyklá (i když centrální banky říkají, že jde o *jejich vlastní* fiskální predikce).
- Odchytky mezi fiskálními predikcemi MF (notifikace, konvergenční programy) a predikcemi centrálních bank obvykle vycházejí z odlišných předpokladů o makroekonomickém vývoji.

Zkušenosti jiných centrálních bank IV.

- Ostatní přistupující země na tom jsou velmi podobně ČR:
 - Problémy s fiskálními daty celkově (vliv jednorázových a transformačních operací)
 - Problémy s implementací ESA 95 a s převodem GFS dat na ESA 95
 - Baltské státy: díky opticky dobrým saldům veřejného sektoru nevěnují fiskálu příliš pozornost
 - Maďarsko, Polsko, Slovensko: velmi podobné ČR

Naše dosavadní zkušenost

- Letos poprvé jsme spolu s ostatními přístupujícími CB na podzim testovali komunikaci s ECB
- Důraz byl kladen na technickou způsobilost dodat *nějaká* data ve stanoveném termínu, tj. byli jsme instruováni dodat data z PEP, od příštího roku by se ale měla dodávat vlastní fiskální predikce
- Správností dat z přístupujících zemí se ECB doposud moc nezabývala
- Spolupráce s MF se úspěšně rozvíjí

Úkoly a představy do budoucna

- Nutnost mít v blízké době vlastní funkční predikční aparát a predikovat hlavní daňové příjmy (DPH, spotřební daně, DPFO) a sociální pojistné
- Půjdeme pragmatickou cestou po vzoru Bundesbanky
 - Expertní přístup
 - Modelování cash fiskálních dat a jejich následná transformace do ESA 95
- Odhadovat daňové příjmy bude v příštím roce vlivem podstatných úprav daňových předpisů obtížné
- Chtěli bychom i nadále prohlubovat spolupráci s MF (*a minimalizovat tak případné predikční odchylky*)